

[Niels Westerby.]

Det er i og for sig den problemstilling, som vi står over for; og hvorvidt vi klarer dette problem, er for så vidt et spørgsmål om, om vi kan føre en fast og forstandig økonomisk politik her i landet. Det er blevet nævnt af alle partiers ordførere og blevet nævnt i den offentlige politiske debat, at det er nødvendigt, at befolkningen påtager sig byrder, for at vi kan komme ud over de nuværende vanskeligheder. Det er også blevet nævnt fra adskillige sider, at disse byrder må bæres ligeligt, for at vi kan komme over de nuværende vanskeligheder. Herom er der i vidt omfang enighed. Der er måske bare ikke altid den helt store forståelse for, at det er nødvendigt at bære byrder. Byrderne er selvfølgelig ikke noget mål i sig selv, de er et nødvendigt, et uundgåeligt middel til, at vi kan komme videre og få bragt orden i Danmarks økonomi. Dette middel, at bære byrder, hvordan skal det forstås? Kan man nu virkelig være sikker på, at dette middel vil tjene til at opnå det attræde mål: at få fortsat og forstærket den fremgangslinje, vi har haft i de sidste 10 år?

Her er det, jeg gerne vil have lov til at pege på, at sådan som billedet tegner sig nu, må den danske befolkning forvente meget stærke prisstigninger, inflation, om man vil, større arbejdsløshed, fortsat en del krak i erhvervslivet, og jeg kunne nævne andre ting i den forbindelse. Det er det, der sker, hvis vi herinde i folketinget, i dansk politik, ikke foretager os noget.

Når vi siger, at der skal bæres byrder, så er det altså for at undgå alle disse ting. Det, vi fra liberalt centrums side mener med det, er altså, at man skal tage det mindre onde at bære disse byrder for at undgå det meget større onde at komme i en situation og tilstand som den, jeg lige før beskrev. Og så er det, man kigger tilbage på dansk økonomisk politik i efterkrigstiden, og lad mig bare tage nogle af de senere faser.

Jeg tror, at alle her i tinget vil være enige i, at det ikke er lykkedes endnu i dansk politik at blive i stand til at føre den rigtige økonomiske politik. Lad mig bare som eksempel fra 60erne nævne, hvordan man indførte engrosomsætningsafgiften i 1962 ved et stort økonomisk kriseforlig, og at dette i virkeligheden kun hjalp et kort

stykke tid; allerede i 1964-1965 var vi inde i en ny økonomisk krisetilstand.

I 1965 samlede man sig så om at føre en strammere finanspolitik. Der var et par partier her i tinget, der overhovedet ikke ville være med til det, og det var en meget afgørende betragtning for hr. Diderichsen og mig, at nu måtte man samle sig om at føre den fornødne stramme finanspolitik. Vi mente, at det var det rigtige som et led i en forstandig dansk økonomisk politik, og vi ville gøre det, jeg havde nær sagt: koste, hvad det i øvrigt ville. Vi gik dér ind i samarbejde med andre partier. Selv om disse partier i princippet var indforstået med, at der måtte føres en strammere finanspolitik, herskede der i disse partier en betydelig ængstelse for at gøre det tilbunds gående og i det tilstrækkelige omfang. Vi gik ind for et kasseoverskud på 1.500 mill. kr., og da to store partier i salen var imod det og to andre partier var ængstelige, blev resultatet et kasseoverskud på 800 mill. kr. Erfaringen har nu vist, at dette ikke var tilstrækkeligt; mange af de vanskeligheder, vi senere har haft at tumle med i dansk politisk liv, skyldes, at man ikke dengang, i marts 1965, fik taget sig sammen til at få ført en tilbunds gående sanering igennem. Situationen mindede altså meget om det, der skete i 1962, da man gennemførte et utilstrækkeligt forlig om en engrosomsætningsafgift med det som et hovedtræk.

Og så er vi i denne nye situation nu i 1967-68, hvor det er så vigtigt, at vi erkender her i tinget, at nu må der en tilbunds gående sanering til, nu må der virkelig blive gjort en indsats for at få rettet op på tingene. Dette er såvel et sagligt problem, som det også er et psykologisk problem ude i befolkningen.

Jeg har lagt mærke til, at der hersker en slags nederlagsstemning ude i befolkningen; man siger: disse politikere kommer med korte mellemrum med forskellige byrder og forskellige kriseforlig og forskellige foranstaltninger; de lægger dem på os, og så hjælper det alligevel ikke; det var altså uden mening, det var altså forgæves; vi har ikke nogen tillid til folketinget og dets partier og politikerne; vi har ikke nogen tillid til, at det er muligt at føre en forstandig og perspektivfyldt økonomisk politik.